

over midten). Kontakten skulle i disse tilfælde ske i takt med barnets alder og udvikling. Dette understreges også af, at en passus i den tidligere gældende lovgivning udgik: »Ved afgørelsen tages der navnlig hensyn til den pågældendes hidtidige forbindelse med barnet« (myndighedslovens § 24, stk. 2, 2. punktum. § 24 svarer til den gældende forældremyndighedslovs § 17).

Civilretsdirektoratet skriver side 210 i Nyhedsbrev nr. 13, februar 2001, at det efter forarbejderne til loven ikke giver tilstrækkeligt grundlag for ikke at fastsætte samvær, at et barn ikke viser tegn på savn eller erindring vedrørende den af forældrene, som barnet ikke bor hos.

I Danmarks anden afrapportering august 1998 til FN's børnerettighedskomité vedrørende opfyldelsen af børnekonventionen skrives der kort og godt om de nye samværsretningslinjer, at de »forbedrer mulighederne for den af forældrene, der ikke har barnet boende, for at være sammen med barnet« (punkt 104).

3.3. *Overvåget samvær som generelt tilbud*

Efter de nye regler skal der endvidere i videre omfang end tidligere anvendes overvåget samvær for at modvirke samværschikane og i andre tilfælde for at vænne barnet til den anden forælder (lovforslagets almindelige bemærkninger side 15). Overvåget samvær er nu gennemført som et generelt tilbud over hele landet.

4. *Hensynet til barnets bedste i samværslovgivningen*

4.1. *Bevarelse af forbindelsen til begge forældre*

Lovens udgangspunkt vedrørende fastsættelse af samvær er en generel formodning om, at børn må antages at have en interesse i at bevare forbindelsen til den forælder, som barnet ikke bor sammen med, jf. forudsætningsvis § 16: »Barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret ved, at den, der ikke har barnet boende, har ret til samvær.« Denne formodning giver myndighederne og den forælder, barnet bor hos (bopælsforælderen), bevisbyrden for, at samvær – fastsættelse af samvær og udvidelse af omfang af samvær – i det konkrete tilfælde ikke vil være i overensstemmelse med barnets bedste, jf. § 17. Der skal således foreligge oplysninger, der med vægt taler imod samvær, før der kan meddeles afslag på samvær. Af forarbejderne fremgår det, at det blandt andet er et højt konfliktniveau mellem forældrene, der kan begrunde et afslag af hensyn til barnets bedste (lovforslagets specielle bemærkninger til § 17).

4.2. *Samværsret skal være underordnet barnets bedste*

På trods af ordlyden af § 16 (forældres ret til samvær) skal afgørelser om samværsret altid træffes ud fra hensynet til barnets bedste. Det fremgår blandt andet af lovens § 17, stk. 1, 2. punktum, at afgørelsen om omfang og udøvelse af samvær skal træffes efter, hvad der er bedst for barnet. Det samme gælder afgørelser om ændring af samværsaftaler eller -afgørelser, afslag på fastsættelse af samvær eller ophævelse af en aftale eller afgørelse herom, jf. henholdsvis § 17, stk. 2 og 3.

At det er hensynet til barnets bedste, der – uanset formuleringen af lovens § 16 – efter intentionen skal være det bærende hensyn bag lovens bestemmelser om samvær, fremgår af bemærkningerne til lovforslaget til den gældende lov.

Her står generelt om hensynet til barnet: »... Statsamtet må således ved afgørelsen om samvær tage hensyn til barnets interesse i at have kontakt til begge forældre« (lovforslagets almindelige bemærkninger side 13, højre spalte, lidt over midten). Og »... Statsamtet skal ved afgørelsen af, hvilket omfang et samvær bør have, tage hensyn til, hvad der er bedst for barnet« (lovforslagets almindelige bemærkninger side 13, højre spalte, midten). »... Udtrykket »samværsret« i den gældende lov foreslås erstattet med »samvær« for at nedtone rettigheder og pligter i forbindelse med forældrekontakten og dermed fremhæve, at det centrale er at bevare barnets forbindelse med begge forældre« (lovforslagets specielle bemærkninger side 24, venstre spalte, midten).

Om ophævelse af samvær af hensyn til barnets bedste: »... Udvalget foreslår derfor, at statsamtet fremover skal kunne afslå at fastsætte samvær eller ophæve en afgørelse eller aftale herom, hvis det er »påkrævet« af hensyn til barnet. Selv om ordvalget kunne tyde på det modsatte, er det meningen, at praksis herved skal kunne lempes. Udvalget har fundet, at kriteriet »påkrævet« er bedst dækkende for intentionerne, idet der også i fremtiden skal meget til – dog ikke helt så meget som tidligere – for at der kan træffes afgørelse om ophævelse af samværet eller gives afslag på at fastsætte samvær« (lovforslagets almindelige bemærkninger side 14, venstre spalte, næstsidsste afsnit). »Stk. 3 vedrører afslag på og ophævelse af en aftale eller afgørelse om samvær. Efter bestemmelsen kræves det, at afslaget eller ophævelsen er påkrævet af hensyn til barnet. Dette indebærer i forhold til gældende ret en lempelse i adgangen til at træffe afgørelse om ophævelse af samværet« (lovforslagets specielle bemærkninger til § 17 side 24).